

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003418

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №463-34 від 17.09.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Райков Артур Ернстович

2. Artur E. Raikov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 291

Назва наукової спеціальності: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9658

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.25.91

Тема дисертації:

1. Геополітичне суперництво США і РФ на просторі колишнього СРСР
2. Geopolitical rivalry between the USA and Russia in territory of the former Soviet Union

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному аналізу геополітичного суперництва між Сполученими Штатами Америки та Російською Федерацією за вплив на країни пострадянського простору. Це питання набуло особливої актуальності в умовах трансформаційних змін міжнародної системи, посилення конфронтації між провідними державами світу та зростання стратегічного значення країн колишнього СРСР у нових безпекових, політичних та економічних реаліях. З метою виявлення геополітичних цілей і мотивів зовнішньої політики США і РФ щодо пострадянського регіону автором були проаналізовані ключові стратегічні зовнішньополітичні документи обох країн, що дозволило визначити пріоритети їхньої діяльності, фактори впливу на становлення і розвиток конкурентної боротьби між ними та окреслити його динаміку. Автором показано, що геополітичне суперництво між Росією та США характеризується розширенням спектру інструментів впливу. На основі аналізу стратегічних документів та практичних кроків обох держав

встановлено, що поряд із традиційними методами (дипломатичний тиск, застосування військової сили) все активніше застосовуються механізми м'якої сили, економічного співробітництва, культурної дипломатії та діяльності в рамках багатосторонніх ініціатив. Зроблено висновок, що США акцентують увагу на демократизації, інституційному розвитку та зміцненні громадянського суспільства у пострадянських країнах, тоді як Росія фокусується на збереженні статус-кво, підтримці традиційної сфери впливу та відновленні регіонального домінування.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the geopolitical rivalry between the United States of America and the Russian Federation for influence on the post-Soviet countries. This issue has become particularly relevant in the context of transformational changes in the international system, increased confrontation between the world's leading powers and the growing strategic importance of the former Soviet Union in the new security, political, and economic realities. In order to identify the geopolitical goals and motives of the US and Russian foreign policy towards the post-Soviet region, the author analysed the key strategic foreign policy documents of both countries which allowed to determine the priorities of their activities, factors influencing the formation and development of competition between them and outline its dynamics. The author shows that the geopolitical rivalry between Russia and the United States is characterised by an expanding range of instruments of influence. Based on the analysis of strategic documents and practical steps of both countries, it is established that along with traditional methods (diplomatic pressure, use of military force), mechanisms of soft power, economic cooperation, cultural diplomacy and activities within multilateral initiatives are increasingly being used. It is concluded that the United States focuses on democratisation, institutional development, and strengthening of civil society in post-Soviet countries, while Russia focuses on maintaining the status quo, supporting its traditional sphere of influence and restoring regional dominance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Райков, А. (2024). Російська військова присутність на Південному Кавказі: Вплив на геополітичну ситуацію регіону та інтереси США. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародні відносини, (1 (58)), 46–53. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/1-58/46-53>
- Doroshko, M., & Raikov, A. (2024). Diplomacy as an instrument of geopolitical rivalry between the USA and the Russian Federation for influence in post-Soviet countries during the COVID-19 pandemic. *Actual Problems of International Relations*, (159), 29–38. <https://doi.org/10.17721/apmv.2024.159.1.29-38>
- Райков, А. (2025). Місце Білорусі у стратегічних інтересах США та РФ після протестів 2020 року. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародні відносини, (1 (60)), 103–110. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2025/1-60/103-110>
- Райков, А. (2022). Ескалація азербайджансько-вірменського конфлікту в Нагірному Карабасі: Позиція міжнародних акторів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародні відносини, (1 (55)), 41–45. <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2022/1-55/41-45>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ігнат'єв Павло Миколайович
2. Pavlo M. Ihnatiev

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гольцов Андрій Геннадійович
2. Andrii H. Holtsov

Кваліфікація: д. політ. н., 21.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бевзюк Євгеній Володимирович
2. Yevhen V. Bevzyuk

Кваліфікація: д. і. н., доц., 07.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0191-7905**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**Код за ЄДРПОУ:** 02070832**Місцезнаходження:** вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бут Станіслав Анатолійович
2. Stanislav A. But

Кваліфікація: к. політ. н., 23.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Перепелиця Григорій Миколайович
2. Hryhorii M. Perepelytsia

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Даниленко Сергій Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Даниленко Сергій Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна